

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Gotowski

Protokolant: Małgorzata Idczak-Kostruba

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2020 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy

z powództwa I. K.

przeciwko Koło (...) O. w P.

o zapłatę.

1. oddala powództwo

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Mariusz Gotowski

UZASADNIENIE

Powód I. K. wskazując jako pozwanego Koło (...) w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 6500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że w dniu 17 listopada 2017 r. dokonał darowizny na rzecz Koła (...) O. w P. Powód wskazał, że wpłata darowizny warunkowała przyjęciem powoda do Koła (...). Warunek ten został przedstawiony powodowi jako niezbędny do przyjęcia w poczet członków pozwanego przez ówczesnego skarbnika koła J. T.. Powód został przyjęty w poczet koła w dniu 16 listopada 2017 r. na mocy uchwały zarządu koła. Następnie na mocy uchwały z dnia 25 stycznia 2018 r. powód został usunięty z grona członków koła. Jak wskazano w korespondencji z (...) Związku (...) oraz Prezydium Polskiego Związku Łowieckiego w postępowaniu pozwanego dopatrzono się szeregu nieprawidłowości, nie stwierdzono, aby powód dopuścił się jakiegokolwiek niewłaściwego zachowania, które uzasadniałyby jego wykluczenie z członków koła. Wręcz przeciwnie w pismach tych zaznaczono, że wszelką winę za nieprawidłowości ponosi zarząd koła. W dniu 28 września 2018 r. powód odwołał poczynioną darowiznę na rzecz pozwanego, wyznaczając mu 4 dniowy termin do zwrotu rzeczowej kwoty. Odwołanie tej darowizny podyktowane było rażącą niewdzięcznością w stosunku do jego osoby. Jako przesłanki rażącej niewdzięczności powód wskazał takie okoliczności jak celowe i świadome działania członków zarządu pozwanego, które uzależniały przyjęcie jego osoby w poczet zarządu pozwanego, które uzależniały przyjęcie jego osoby w poczet członków od dokonania darowizny pieniężnej, co było niezgodne z przepisami ustawy prawo łowieckie oraz z zapisami statutu oraz wykluczenie jego osoby z grona członków pomimo niepopelnienia przez powoda żadnego deliktu, który uzasadniałby wykluczenie go w innym trybie przewidzianym przez prawo. Powód wskazał, że padł on ofiarą rozgrywek personalnych pomiędzy działaczami koła łowieckiego. Brak przestrzegania odpowiednich procedur przez poszczególnych członków nie może skutkować negatywnymi konsekwencjami wobec powoda, natomiast postawa pozwanego, który wskazuje, że nie doszło w jego

odczuciu do jakichkolwiek wydarzeń uzasadniających niewdzięczność wobec powoda. Kwestię obowiązku zwrotu darowizny wobec powoda dodatkowo określają także zapisy statutu Polskiego Związku Łowieckiego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że powód nie wykazał, aby darowizna w kwocie 6500 zł warunkowała jego przyjęcie do koła. Pozwany wskazał, że darowizna została uczyniona dobrowolnie przez powoda, zwłaszcza, że powód najpierw został przyjęty a dopiero potem dokonał darowizny. Pozwany wskazał, że nie sposób przyjąć, aby pozwany warunkował przyjęcia powoda do koła w zamian za poczynioną darowiznę. Dodatkowo pozwany wskazał, że trudno upatrywać rażącej niewdzięczności w sytuacji, której powód został przyjęty na własne zadanie, jednakże na skutek obiektywnych okoliczności utracił członkostwo w kole. Pozwany podkreślił, że powód nie został wykluczony z członkostwa w kole.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 listopada 2017 r. powód złożył pisemną deklarację darowizny na rzecz pozwanego kwoty 6500 zł w terminie 7 dni od daty przyjęcia go do koła. Dokonanie darowizny nie było warunkiem niezbędnym dla przyjęcia do koła. Przed przyjęciem do koła powód uiścił wpisowe w kwocie 3200 zł. Powód złożył takie oświadczenie, gdyż chciał uczestniczyć w pełni w życiu koła. Praktyką w kole jest, że jego członkowie albo dokonują darowizny na rzecz koła albo swoją pracą uczestniczą w jego życiu. O tym, że powód może złożyć darowiznę na rzecz koła powód został poinformowany przez J. T.. Początkowo powodowi przekazano, że ma zapłacić darowiznę w kwocie 10 000 zł, na co powód się nie zgodził. Powodowi przekazano, że darowizna ma zostać dokonana po to, aby powiększyć majątek koła.

Dowód – deklaracja powoda z dnia 3 listopada 2017 r. – k. 20, zeznania świadka J. T. – k. 115 – 116, zeznania świadka R. W. z dnia 4 września 2019 r. k. 126 – 00:07:48 – 00:17:53, zeznania świadka T. K. z dnia 4 września 2019 r. k. 126 – 00:19:59 – 00:29:24, zeznania powoda I. K. z dnia 4 września 2019 r. – 127 – 00:38:05 – 01:29:33, zeznania M. K. z dnia 4 września 2019 r. k. 128 – 01:08:52–01:19:30

W dniu 16 listopada 2017 r. podczas posiedzenia zarządu Koła nr 79 (...) w P. została podjęta uchwała o przyjęciu powoda w poczet członków koła.

Dowód – protokół z zebrania zarządu koła – k. 112 – 114, zeznania świadka J. T. – k. 115 - 116

W dniu 17 listopada 2017 r. powód dokonał na rzecz pozwanego darowizny w kwocie 6500 zł.

Dowód – dowód wpłaty – k. 12

W dniu 25 stycznia 2018 r. Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w P. rozpatrzył wniosek prezesa i wiceprezesa Koła (...) w P. o uchylnie w trybie nadzoru sześciu uchwał zarządu tego koła o przyjęcie w poczet członków koła m. in. Powoda I. K. i na podstawie § 173 ust. 2 statutu Zrzeszenia postanowił uchylić wszystkie sześć uchwał. co nakazuje § 37 ust. 2 statutu stowarzyszenia. W uzasadnianiu tej uchwały wskazano, że na posiedzeniu zarządu koła w dniu 15 listopada 2014 r. z inicjatywy sekretarza koła postanowiono przegłosować wnioski myśliwych o przyjęcie ich do koła mimo sprzeciwu prezesa i wiceprezesa zarządu koła. Wyrazili oni swój sprzeciw, dlatego, że zostali zaskoczeni samym głosowaniem wniosków i to bez możliwości wysłuchania kandydatów na członków koła i bez możliwości zadawania im pytań, co nakazuje § 37 ust. 2 statutu. Ponadto w uchwale wskazano, że niedopuszczalne jest przegłosowanie uchwały o przyjęciu w sytuacji wyłączenia prezesa i wiceprezesa zarządu z głosowania. Prowadzenie posiedzeń koła należy bowiem do jego prezesa, a nie sekretarza koła, w sytuacji kiedy prezes jest obecny na całym posiedzeniu, o czym stanowi § 63 ust. 2 oraz § 65 ust. 1 pkt. 1 statutu. Ponadto statut w § 37 wręcz nakazuje wysłuchania przez cały zarząd myśliwego, który złożył wniosek o przyjęcie w poczet członków koła

Dowód – kopia uchwały Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w P. - k. 10-11

W dniu 20 marca 2018 r. Okręgowa Rada Łowiecka w P. nie uwzględniła odwołania powoda od uchwały Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w P. z dnia 18 stycznia 2018 r.

Dowód – uchwała Okręgowej Rady Łowieckiej w P. z dnia 20 marca 2018 r. – k. 15 – 16

Od tej uchwały powód złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Postępowanie w tej sprawie toczyło się pod sygnaturą II Ca 797/18. Postanowieniem z dnia 23 października 2018 r. odrzucił odwołanie uznając, że od takiej uchwały odwołanie nie przysługuje.

Dowód – akta Sądu Okręgowego w Poznaniu II Ca 797/18 – transkrypcja wygłoszonego uzasadnienia – k. 79-82

Pismem z dnia 28 września 2018 r. skierowanym do pozwanego powód oświadczył, że oparciu o przepis art. 898 kc odwołuje darowiznę poczynioną na rzecz pozwanego w postaci pieniędzy w kwocie 6500 zł z powodu dopuszczenia się wobec powoda rażącej niewdzięczności. Jednocześnie powód wezwał pozwanego do zwrotu na jego rzecz tej kwoty w terminie 14 dni.

Dowód – pismo powoda z dnia 28 września 2018 r. – k. 19

Pismem z dnia 17 października 2018 r. skierowanym do powoda pozwany wskazał, że nie widzi podstaw do dokonania zwrotu darowizny.

Dowód – pismo pozwanego z dnia 17 października 2018 r. – k. 9

Pozwem z dnia 5 września 2019 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Poznaniu powód wskazując jako pozwanego Koło (...) w P. wniósł o ustalenie, że jest członkiem Koła (...) w P.. Pozew został doręczony pozwanemu.

bezsporne

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań stron.

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za wiarygodne wszystkie dokumenty zgromadzone w aktach sprawy z uwagi na także ich prawdziwość oraz moc dowodowa nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw, aby podważać wiarygodność tych dokumentów.

Dokonując oceny zeznań świadka J. T. Sąd uznał je za wiarygodne w zakresie okoliczności faktycznych związanych z przyjęciem powoda do koła. To m. in. na podstawie tych zeznań Sąd ustalił, że powód nie miał obowiązku uściśnić darowizny na rzecz koła, aby zostać do niego przyjętym. Były one zgodne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. W pozostałym zakresie Sąd uznał, że zeznania świadka zawierają ocenę określonych czynności podjętych w związku z przyjęciem powoda do koła oraz w związku z uchyleniem tej uchwały i w tym zakresie nie były podstawą ustaleń Sądu. Sąd w niniejszym postępowaniu nie oceniał czy uchwała o przyjęciu powoda do koła a następnie o uchyleniu tej uchwały były zgodne ze statutem czy nie, a takich ocen dotyczyła duża część zeznań świadka.

Dokonując oceny zeznań świadka R. W. Sąd uznał je w całości za wiarygodne. Również na podstawie tych zeznań Sąd ustalił, że dokonanie darowizny na rzecz koła nie było warunkiem do jego przyjęcia i że każdy myśliwy, który chce uczestniczyć w życiu, koła, bo może dokonać darowizny na jego rzecz albo uczestniczyć w jego życiu. Zeznania świadka w tym zakresie są zgodne z zeznaniami pozostałych świadków.

Sąd uznał również za w pełni wiarygodne zeznania świadka T. K.. Również na podstawie tych zeznań Sąd ustalił, że dokonania darowizny przez powoda nie było warunkiem koniecznym dla przyjęcia powoda do koła, al. (...) to jego indywidualna decyzja. Również z zeznań tego świadka wynika, że aby uczestniczyć w życiu koła myśliwy powinien albo wykonywać prace gospodarcze na rzecz koła albo dokonać na jego rzecz darowizny. Zeznania świadka w tym zakresie były, zatem zgodne z zeznaniami pozostałych świadków.

Dokonując oceny zeznań powoda Sąd zwrócił uwagę na sprzeczności w jego zeznaniach. Co do zasady przebieg zdarzeń związanych z przyjęciem powoda do koła, a następnie z uchynieniem uchwał o jego przyjęciu były zgodne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Niekonsekwencja zeznań powoda wynika z stąd, że najpierw powód wyraźnie zeznał, że darowizna została przez niego przekazana po to, aby powiększyć majątek koła, dopiero z dalszych jego zeznań wynika (od 00:49:40), że aby zostać członkiem pozwanego koła trzeba zapłacić, trzeba mieć rodzinę w kole. Żadnej części zeznań powoda nie wynika, aby ktokolwiek przekazał mu informacje o tym, że dokonania darowizny jest warunkiem sine qua non do przyjęcia do koła. Dopiero na pytanie pełnomocnika pozwanego (od 00:55:21 zeznania z dnia 4 września 2019 r.) o to, czy J. T. powiedział mu, że w przypadku braku wpłaty powód nie zostanie przyjęty do koła powód zeznał: nie było takiej możliwości, zostało powiedziane, że mam wpłacić, że zostaną przyjęty. Zdaniem Sądu z tej części zeznań powoda wcale nie wynika, że J. T. uzależnił przyjęcie powoda od dokonania darowizny. Zresztą taka okoliczność nie wynika z zeznań świadka J. T., który temu zaprzeczył. Powód w tej części zeznań posługiwał się uogólnieniem twierdząc, że przecież wszyscy wiedzą o tym, że za bycie członkiem koła trzeba zapłacić. Trudno, analizując zeznania powoda nie dostrzec silnych emocji temu towarzyszących i ogólnego rozgoryczenia związanego z tym, że powodowi nie została zwrócona darowizna. Jednak żaden z dowodów, nawet zeznania samego powoda, nie potwierdzają tezy o tym, że warunkiem sine qua non przyjęcia powoda było dokonanie przez niego darowizny.

Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom M. I., M. K. i T. S.. Były one spójne, logiczne i korespondowały z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd na rozprawie w dniu 4 września 2019 r. uchylił zarządzenie z dnia 13 maja 2019 r. o zwróceniu się do prezesa Polskiego Związku Łowieckiego o zwrócenie się o dokumenty takie jak w punkcie 6 zarządzenia z dnia 13 maja 2019 r. (k. 23). Wskazać bowiem należy, że wyniki kontroli nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było ustalenie czy pozwany dopuścił się względem powoda rażącej niewdzięczności.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt. 2 i 5 kpc Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda zawarte w piśmie z dnia 22 października 2019 r. Zdaniem Sądu okoliczności dowodowe, które miały być udowodnione tymi dowodami były są nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzają do rozstrzygnięcia sprawy. Zdaniem Sądu ani deklaracje darowizn od innych kandydatów ani dokumenty księgowe nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ramach takiej a nie innej podstawy faktycznej i prawnej sformułowanej przez powoda. Powód domagał się zasądzenia kwoty 6500 zł z tytułu odwołania darowizny na skutek rażącej niewdzięczności powoda i dla tej podstawy prawnej nie ma znaczenia to czy inni członkowie koła łowieckiego dokonywali darowizn, gdyż zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było ustalenie czy pozwany dopuścił się względem powoda rażącej niewdzięczności.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Bezsporne pomiędzy stronami było to, że powód dokonał na rzecz pozwanego darowizny w kwocie 6500 zł po swoim przyjęciu w poczet koła łowieckiego.

Zgodnie z art. 888 § 1 kc przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Do elementów przedmiotowo istotnych umowy darowizny należy zobowiązanie się jednego podmiotu (darczyńcy) do dokonania świadczenia na rzecz jakiegoś innego podmiotu (obdarowanego), i to świadczenia „kosztem swojego majątku”. Darczyńcy nie przysługuje kompetencja do żądania jakiegokolwiek świadczenia od drugiej strony Umowa ma, więc charakter jednostronnie zobowiązujący, w konsekwencji nie jest umową wzajemną. Jest to przy tym umowa nazwaną, przysparzającą i kauzalną; której ważność uwarunkowana jest wystąpieniem tzw. causa donandi.

Poza sporem pozostaje to, że pomiędzy stronami została zawarta umowa darowizny tzn. powód dokonał przysporzenia majątkowego w kwocie 6500 zł na rzecz pozwanego. Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego, darowizna

taka została dokonana, gdyż powód chciał przyczynić się do powiększenia majątku koła. Zwyczajem w kole jest bowiem, że jego członkowie dokonują różnego rodzaju świadczeń na rzecz koła albo przez wykonywanie pracy na jego rzecz albo poprzez darowizny pieniężne. Strona powodowa nie wykazała, aby darowizna została powoda dokonana po to, aby zapewnić powodowi przyjęcie do koła. Tego typu darowizna zgodnie z § 11 ust. 4 Statutu Polskiego Związku Łowieckiego (k. 153 dalej cytowane jako statut (...)) jest zakazana. Zgodnie z art. 6 kc to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, że pomimo tego zakazu strona pozwana przyjmowała jakiegokolwiek świadczenia finansowe rzeczowe w zamian za przyjęcie do koła, czyli postępowania wbrew zapisom statutu. Powód temu obowiązкови nie sprostował. Z zezna żadnego ze świadków przesłuchanych nawet na wniosek strony powodowej, nie wynika taka okoliczność. Nie wynika ona również z przesłuchani stron. Dodatkowo wskazać należy, że jeśli taka darowizna miałaby zostać dokonana w zamian za przyjęcie powoda do koła, to byłaby ona dokonana jeszcze przed przyjęciem powoda do koła. W niniejszej sprawie sekwencja czasowa była jednak zupełnie inna. Uchwała o przyjęciu powoda do koła zapadła bowiem 16 listopada 2017 r., natomiast darowizna została dokonana 17 listopada 2017 r. Powód co prawda w dniu 3 listopada 2017 r. złożył pisemną deklarację dokonania takiej darowizny w terminie 7 dni od daty przyjęcia go do koła, jednak tego typu oświadczenie nie ma żadnej mocy prawnej. Nie powodowało ono powstania po stronie powodowej żadnego obowiązku świadczenia na rzecz pozwanego, jeśliby zatem, pomimo takiego oświadczenia, powód nie dokonał żadnej darowizny na rzecz pozwanego, to strona pozwana nie posiadałaby żadnego instrumentu prawnego na wyegzekwowania do powoda obowiązku świadczenia. Zgodnie z art. 890 § 1 kc oświadczenie darczyńcy powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Jednakże umowa darowizny zawarta bez zachowania tej formy staje się ważna, jeżeli przyrzeczone świadczenie zostało spełnione. Oświadczenie powoda nie zostało złożone w formie aktu notarialnego, jednak nie budzi wątpliwości to, że darowizna została wykonana, co przesądza o jej ważności.

Jako podstawę zwrotu darowizny powód powołuje się na przepisy o rażącej niewdzięczności. Zgodnie z art. 898 § 1 § darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności. Zgodnie z § 2 tego przepisu zwrot przedmiotu odwołanej darowizny powinien nastąpić stosownie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Od chwili zdarzenia uzasadniającego odwołanie obdarowany ponosi odpowiedzialność na równi z bezpodstawnie wzbogaconym, który powinien się liczyć z obowiązkiem zwrotu. Przepis ten przyznaje darczyńcy kompetencję (w tradycyjnym języku cywilistyki uprawnienie prawokształtujące) do odwołania darowizny. Pojęcie rażącej niewdzięczności było przedmiotem wielu wypowiedzi orzeczniczych Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. Pojęcie rażącej niewdzięczności odnosi się do takiego zachowania obdarowanego, które było skierowane przeciwko darczyńcy świadomie i w nieprzyjaznym zamiarze (por. wyr. SA w Lublinie z 29.1.2013 r., I ACa 697/12, L.). Wyłączone są zatem krzywdy wyrządzone darczyńcy w sposób niezamierzony przez czyny popełnione w uniesieniu bądź rozdrażnieniu, spowodowanym zachowaniem się lub działaniem darczyńcy (por. orz. SN z 2.3.1948 r., KrC 42/48, PiP 1948, Nr 7, s. 136; post. SN z 29.9.1969 r., III CZP 63/69, L.; wyr. SA w Krakowie z 20.12.2012 r., I ACa 1234/12, L.). Ustalenie niewdzięczności po stronie obdarowanego wymaga analizy motywów określonych zachowań wobec darczyńcy, m.in. ustalenia, czy nie były one powodowane lub wręcz prowokowane przez darczyńcę (por. wyr. SN z 30.9.1997 r., III CKN 170/97, L.; wyr. SA w Łodzi z 17.4.2013 r., I ACa 236/13, L.), a także jakie jest źródło konfliktu stron (por. wyr. SN z 9.10.2014 r., I CSK 556/13, L.). Por. wyr. SA w Warszawie z 22.11.2005 r., VI Ca 527/05, Rej. 2005, Nr 11, s. 158 i nast., w którym wskazano, że incydentalne sprzeczki, tym bardziej sprowokowane, nie mogą być podstawą odwołania darowizny. Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 14.4.2005 r., (I ACa 60/05, OSA 2006, Nr 10, poz. 35) wskazał, że nie może być mowy o rażącej niewdzięczności, gdy obdarowany godzi w dobra obdarowanego nawet umyślnie, ale działania te nie wychodzą poza ramy zwykłych konfliktów rodzinnych w określonym środowisku (tak wyr. SA w Szczecinie z 17.10.2012 r., I ACa 536/12, L., oraz wyr. SA w Rzeszowie z 11.10.2012 r., I ACa 262/12, L.). Przejawem naruszenia etycznego obowiązku wdzięczności jest pozostawienie darczyńcy bez koniecznej pomocy (wyr. SA w Poznaniu z 15.2.1994 r., I ACr 684/93, W.. 1994, Nr 11, s. 51). Rażąca niewdzięczność może również znajdować wyraz w pomawianiu darczyńcy przez obdarowanego wobec osób trzecich o postępowanie, które godzi w jego dobre imię (zob. wyr. SN z 12.5.1998 r., II CKN 729/97, L.). Orzecznictwo zdaje się wskazywać więc na to, że ocena rażącej niewdzięczności powinna znajdować swoje uzasadnienie w okolicznościach obiektywnych. Jednocześnie jednak ocena ta musi ulegać pewnej relatywizacji i odwoływać się każdorazowo do charakteru i rodzaju więzi osobistej istniejącej między obdarowanym i darczyńcą (tak M. Safjan [w:] K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 450–1088, Wyd. 9, Warszawa 2018,

teza 2 komentarza do art. 898 KC, dostępna w Leglis). Jak wskazuje M. S. zachowanie obdarowanego kwalifikowane jako rażąca niewdzięczność powinno w zasadzie bezpośrednio dotyczyć darczyńcy. Zbyt daleko szedłby pogląd, w myśl którego zachowanie obdarowanego budzące powszechną dezaprobatę społeczną stanowi automatycznie przesłankę odwołania darowizny, nawet jeżeli nie było wymierzone przeciwko darczyńcy (M. Safjan, op. cit., teza 5).

Powód rażącej niewdzięczności pozwanego upatruje w nieuzasadnionym jego zadaniem, usunięciu go z grona członka koła łowieckiego. Powód twierdzi, że stał się on ofiarą wewnętrznych rozgrywek pomiędzy członkami władz koła. Jego stanowisko w tym zakresie należy uznać za błędne. Wskazać bowiem należy, że powód nie został usunięty ze struktur koła. Zgodnie z § 30 statutu (...) członek traci członkostwo na skutek skreślenia lub wykluczenia. Zgodnie § 31 ust. 1 statutu (...) członkostwo koła ustaje w przypadku:

- 1) Rezygnacji z członkostwa w kole
- 2) Utraty członkostwa w zrzeszeniu
- 3) Śmierci.

Zgodnie z § 31 ust. 2 zarząd koła może skreślić członka z listy członków, jeżeli zalega on z zapłatą składek członkowskich lub innych opłat uchwalonych przez walne zgromadzenie. Bez wątplenia skreślenie powoda z listy członków nie miało miejsca w tym trybie.

Zgodnie z § 32 ust. 1 wykluczenie członka z koła może nastąpić w przypadku:

- 1) Nieprzestrzegania uchwał organów koła
- 2) Nieusprawiedliwionego uchylania się od obowiązków nałożonych przez uprawnione organy koła
- 3) Rżącego naruszenia zasad etyki łowieckiej lub dobrych obyczajów.

Zgodnie § 31 ust. 2 wykluczenia dokonuje zarząd koła a zgodnie z ust. 3 w sprawie wykluczenia zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do walnego zgromadzenia. W przypadku powoda taka sytuacja również nie miała miejsca.

Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego w dniu 25 stycznia 2018 r. Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w P. rozpatrzył wniosek prezesa i wiceprezesa Koła (...) w P. o uchylnie w trybie nadzoru sześciu uchwał zarządu tego koła o przyjęcie w poczet członków koła m. in. Powoda I. K. i na podstawie § 173 ust. 2 statutu Zrzeszenia postanowił uchylić wszystkie sześć uchwał. Jak wynika z § 173 ust. 2 statutu (...) (k. 100) organ nadzorujący ma prawo uchylić każdą uchwałę koła lub nadzorowanego organu w przypadku niezgodności uchwały z prawem bądź statutem. Powód nie został zatem wykluczony z koła Łowieckiego, gdyż uchwała o jego o przyjęciu została uchylona a powodu jej sprzeczności z prawem. Podzielić w tym zakresie należy pogląd Sądu Okręgowego w Poznaniu wyrażony w ustnym uzasadnieniu postanowieniu z dnia 23 października 2018 r. (sygn.. akt II Ca 797/18), że na skutek uchwały Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego powód nie utracił członkostwa w kole Łowieckim, lecz nigdy go nie nabył. W rezultacie zatem sprawa członkostwa w kole łowieckim wróciła do etapu początkowego, czyli konieczności ponownego rozpoznania wniosku powoda o przyjęcie go do koła. Nie można zadaniem Sądu traktować w żaden sposób działania organów Polskiego Związku Łowieckiego jako rażącej niewdzięczności pozwanego. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie (dalej cytowane jako Prawo Łowieckie) (Dz.U.2020.67 t.j.) koło łowieckie posiada osobowość prawna i ponosi odpowiedzialność za swoje zobowiązania. Decyzja o uchyleniu uchwały o przyjęciu powoda w poczet członków Koła (...) O. w P. została natomiast podjęta przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w P.. Zgodnie z art. 32 a ust. 8 Prawa Łowieckiego Zarząd Okręgowy jest organem terenowym Zarządu Głównego (...) Związku (...). Zgodnie natomiast z art. 32a ust. 1 pkt. 3 Prawa Łowieckiego Zarząd Główny jako organem zarządzającym i reprezentującym Polski Związek Łowiecki na zewnątrz, nadzorujący działalność zarządów okręgowych, a także realizujący inne zadania przewidziane statutem. Zgodnie z art. 32 ust. 1 Prawa Łowieckiego Polski Związek Łowiecki jest zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych,

które prowadzą gospodarkę łowiecką poprzez hodowlę i pozyskiwanie zwierzyny oraz działają na rzecz jej ochrony poprzez regulację liczebności populacji zwierząt łownych. Zgodnie z ust. 2 Polski Związek Łowiecki posiada osobowość prawną. Jak wskazuje się w doktrynie koła łowieckie nie tylko są (obok osób fizycznych) członkami Polskiego Związku Łowieckiego, ale także podstawowymi ogniwami organizacyjnymi tego związku w zakresie realizacji celów i zadań łowiectwa. Koła łowieckie, podobnie jak Polski Związek Łowiecki są osobami prawnymi o charakterze korporacyjnym, z tą jednak różnicą w porównaniu do Polskiego Związku Łowieckiego, że w jego skład mogą wchodzić tylko osoby fizyczne. Członkiem koła może być wyłącznie osoba wchodząca w skład Polskiego Związku Łowieckiego (Pązik Adam, Słomski Marcin, Prawo łowieckie. Komentarz, komentarz do art. 33, LEX). Koło łowieckie i Polski Związek Łowiecki, którego organem terenowym jest Zarząd Okręgowy są zatem odrębnymi osobami prawnymi. To zatem inny podmiot prawny niż pozwany podjął uchwałę o uchyleniu uchwały o przyjęciu powoda do koła łowieckiego. Nie można zatem zarzucać pozwanemu rażącej niewdzięczności, skoro to nie decyzje pozwanego, ale innej osoby prawnej doprowadziły do uchylania członkostwa powoda w kole łowieckie. To zatem nie obdarowany podjął decyzję o uchyleniu uchwały o przyjęciu powoda w poczet członków koła łowieckiego, a pojęciem rażącej niewdzięczności można łączyć tylko i wyłącznie z zachowaniem obdarowanego. Nie można wykonywania przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego swoich kompetencji statutowych utożsamiać z pojęciem rażącej niewdzięczności. Powód zatem nie wykazał, aby obdarowany wykazał się rażąca niewdzięcznością w stosunku do powoda. W ramach niniejszego postępowania Sąd nie może dokonać oceny czy uchwała Zarządu Okręgowego (...) była zgodna z prawem. W takiej sprawie powodowi przysługuje roszczenie o ustalenie, że jest członkiem koła łowieckiego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 marca 2016 r., V ACa 766/15, LEX nr 2109279) i powód z takim roszczeniem wystąpił do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Rozstrzygnięcie w takim procesie nie ma jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż w niniejszym postępowaniu Sąd bada jedynie skuteczność oświadczenia o odwołaniu darowizny.

W niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznawał żądanie powoda jedynie w kontekście przepisów o odwołaniu darowizny. Orzekanie bowiem przez Sąd w oparciu o inne przepisy prawne stanowiłoby wyjście poza żądanie pozwu w rozumieniu art. 321 § 1 kpc.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc obciążając nimi całości powoda jako stronę przegrywającą. Do kosztów tych należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 2 pkt. 4 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

SSR Mariusz Gotowski